

1. KORT SAMMENDRAG

Rambøll Management Consulting har i perioden februar 2012-februar 2013 gjennomført prosjektet «Undersøkelse av praktisering av SFS 2201 når det gjelder arbeidstiden for pedagogisk personale og bruk av lederressurser». Prosjektet er gjennomført på oppdrag for et partssammensatt utvalg bestående av KS, Utdanningsforbundet, Fagforbundet og Delta.

I prosjektet er det undersøkt hvordan avtalen praktiseres i barnehager og skolefritidsordninger, gjennom spørreskjemaer og intervjuer blant styrere og pedagogiske ledere i barnehager og rektorer og daglige ledere i skolefritidsordninger. I undersøkelsen blant barnehager var det sentralt å avdekke om en endring i avtalen fra 1.8.2012 førte til endringer i praksis.

1.1 Praktisering av avtalen i barnehager

Undersøkelsen viser at styrere og pedagogiske ledere er nokså samstemte med hensyn til hva som er de to gruppenes viktigste arbeidsoppgaver i barnehagen. Det store flertallet av både styrere og pedagogiske ledere er enig i at organiseringen av ledelsesressurser i barnehagen er hensiktsmessig, at det er en tydelig arbeidsfordeling mellom de ansatte i barnehagen når det gjelder ledelsesoppgaver, og at barnehagen utnytter sine ledelsesressurser som gjør at det kommer barna og de ansatte til gode. Styrerne er riktignok noe mer positive enn de pedagogiske lederne til disse påstandene.

Undersøkelsen viser at avtaleendringen har ført til endringer i praksis. Det er klart færre som oppgir at det ikke er fastsatt hva de minst fire timene skal brukes til etter avtaleendringen. Det fremgår at innholdet i de minst fire timene har blitt skriftliggjort og at dette har skapt større bevissthet rundt hva tiden brukes til. Det påpekes også at det samarbeides mer med det øvrige pedagogiske personalet enn tidligere. Undersøkelsen viser også at mer av tiden innenfor de minst fire timene brukes i barnehagen, at bruk av de minst fire timene drøftes med pedagogiske personalet i større grad, og at bruken av de minst fire timene er nedfelt i skriftlige planer etter 1.8.2012. Undersøkelsen viser også at styrere gjennomgående er mer positive til arbeidstidsavtalen SFS 2201 enn pedagogiske ledere, og mener i størst grad at den bidrar til utvikling av kvalitet i barnehagen. Samtidig er det et mindretall av både styrere og pedagogiske ledere som etter spør endringer i avtalen.

1.2 Praktisering av avtalen i skolefritidsordningen

Undersøkelsen viser at det gjennomgående er etablert en rolle- og ansvarsfordeling mellom rektorer og daglige ledere der rektorer har det overordnede ansvaret, mens daglige ledere har ansvaret for den daglige driften av skolefritidsordningene. Rektorer og daglige ledere er gjennomgående positive til organiseringen av lederressurser, og vurderer at denne bidrar til kvalitetsutvikling. De vurderer også at det er godt samarbeid mellom rektorer og daglige ledere, at arbeidsfordelingen er tydelig, og at ressurser til ledelse i skolefritidsordningen utnyttes på en god måte. Rollefordelingen gjenspeiles også i deres tidsbruk. Daglige ledere bruker en del tid på en rekke ulike lederoppgaver, mens bruker rektorene mest tid på personalrelaterte og administrative spørsmål. Faglig ansvar det området som flest rektorer og daglige ledere vurderer at det brukes for lite tid på i dag. Samtidig er det et fåtall av respondentene som vurderer at tid til ledelse går utover barnas behov for voksenkontakt, og flertallet vurderer at det er en god balanse mellom administrative og faglige/pedagogiske lederoppgaver i deres skolefritidsordning. Aktørenes uttrykte tilfredshet med situasjonen, gjenspeiles også i at et mindretall av aktørene oppgir at det er behov for å foreta endringer i dagens avtale.